

ZAKON O POLJOPRIVREDI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se zakonom u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) uređuju ciljevi i mjere poljoprivredne politike, korisnici prava, definira se poljoprivredno gospodarstvo, određuje pojam poljoprivrednika, institucijska potpora, izvješćivanje u poljoprivredi i vođenje registara, upravni i inspekcijski nadzor, kaznene odredbe kao i druga pitanja od značaja za poljoprivredu.

Članak 2.

Ciljevi ovoga zakona su:

utvrditi okvir za institucijske strukture, mjerodavnosti, odgovornosti, linije izvješćivanja, propise, mehanizme koordinacije, procese konzultacija, prava, obveze i provođenje mjera na svim razinama vlasti u Federaciji što su uključene u razvitak sektora poljoprivrede; utvrditi okvir i mehanizme za jačanje konkurentnosti i kvalitete poljoprivredno - prehrambenih proizvoda, te primjenu standarda potrebnih za ostvarivanje dinamičnijeg razvitka u sektoru poljoprivrede; utvrditi okvir i mehanizme koji su potrebni za pripremu pridruživanja Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: EU) i ispuniti sve obveze određene međunarodnim sporazumima u svezi sa sektorom poljoprivrede, prerade i ruralnoga razvitka koje su u mjerodavnosti Federacije.

Članak 3.

Značenje pojedinih izraza

U smislu ovoga zakona pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:

"Poljoprivredna djelatnost" podrazumijeva gospodarsku djelatnost koja obuhvaća biljnu i stočarsku proizvodnju i s njima povezane uslužne djelatnosti sukladno standardnoj klasifikaciji djelatnosti u Bosni i Hercegovini te očuvanje zemljišta u dobrom poljoprivrednom i okolišnom stanju.

"Poljoprivredni proizvod" podrazumijeva proizvode biljne proizvodnje, stočarstva i ribarstva te proizvode prvoga stupnja njihove prerade. Lista poljoprivrednih proizvoda dana je u Dodatku I. koji je sastavni dio ovoga zakona.

"Poljoprivredno gospodarstvo" podrazumijeva proizvodnu jedinicu ili skupinu jedinica koje čine proizvodnu cjelinu i s tehničkoga i s gospodarskoga gledišta, koje se bave proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda; gospodarstvo se može baviti i drugim dodatnim

(nepoljoprivrednim) proizvodnim i uslužnim djelatnostima. Poljoprivredno gospodarstvo može djelovati kao gospodarsko društvo, obrt ili zadruga, ako je registrirano za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, te kao obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo.

"Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo" je samostalna gospodarska i socijalna jedinica utemeljena na vlasništvu i/ili uporabi proizvodnih resursa i upravljanju obitelji u obavljanju poljoprivredne djelatnosti.

"Poljoprivrednik" je fizička osoba koja na poljoprivrednom gospodarstvu proizvodi biljne i stočarske proizvode te obavlja i druge poslove vezane uz tu proizvodnju bez obzira na stupanj specijalizacije poljoprivrednoga gospodarstva na kojem radi i koji posjeduje znanja i vještine o poljoprivredi.

"Nositelj poljoprivrednoga gospodarstva" podrazumijeva fizičku ili pravnu osobu, ili skupinu fizičkih i pravnih osoba sukladno statusu koji ima skupina i njeni članovi prema zakonima u Bosni i Hercegovini, a čije se gospodarstvo nalazi na teritoriju Bosne i Hercegovine, te obavlja poljoprivrednu djelatnost i registrirano je u Registru poljoprivrednih gospodarstava kao nositelj gospodarstva.

"Ruralni razvitak" podrazumijeva skup politika, mjera i aktivnosti koje za cilj imaju sveobuhvatan ekonomski, socijalni i kulturni napredak stanovništva ruralnih područja i koje se planiraju i provode uz uvažavanje načela održiva razvitka i očuvanja i unapređenja kvalitete okoliša.

"Organski proizvod" podrazumijeva poljoprivredni proizvod proizveden prema načelima organske poljoprivredne proizvodnje, koji uključuju specifične metode organske proizvodnje na poljoprivrednome gospodarstvu, kao i djelatnosti uključene u daljnju preradu, pakiranje i označavanje proizvoda sukladno ciljevima, načelima i pravilima određenim zakonom.

"Tržišni red" je zajedničko ime za uredbe, odluke i mjere kojima se utječe na ponudu i potražnju za pojedinim skupinama poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda pomoću različitih zaštitnih instrumenata usmjerenih radi uređenja razina cijena poljoprivrednih proizvoda, te stabilnosti dohotka poljoprivrednih proizvođača.

II. CILJEVI I MJERE POLJOPRIVREDNE POLITIKE

Članak 4.

Ciljevi poljoprivredne politike

Ciljevi poljoprivredne politike u Federaciji su:

povećanje samodovoljnosti domaćim poljoprivrednim proizvodima i stvaranje uvjeta kojima će se potrošačima osigurati odgovarajuća i stabilna ponuda poljoprivrednih proizvoda sukladno njihovim zahtjevima, posebice u pogledu cijene i kvalitete, te zdravstvene ispravnosti hrane,

povećanje i unapređenje poljoprivredne proizvodnje i izvoza radi jačanja konkurentnosti na domaćem i inozemnom tržištu,

osiguranje stabilnoga poljoprivrednog dohotka i omogućavanje adekvatnoga životnog standarda poljoprivrednim proizvođačima,

tehničko-tehnološko unapređenje sektora poljoprivrede,

5. osiguranje harmonizacije i integracije sektora poljoprivrede u EU i globalno tržište,

6. racionalno korištenje i očuvanje prirodnih resursa, zaštita okoline i unapređenje integralne i

organske poljoprivrede,

7. razvitak i očuvanje ruralnih područja i očuvanje tradicionalnih ruralnih vrijednosti,
8. iznalaženje povoljnijih uvjeta za rješavanje radno-pravnoga statusa poljoprivrednih proizvođača.

Članak 5.

Srednjoročna strategija razvitka poljoprivrednoga sektora

Poljoprivredna politika se provodi prema Srednjoročnoj strategiji razvitka poljoprivrednoga sektora u Federaciji (u daljnjem tekstu: poljoprivredna strategija) koja sadrži kratkoročne i srednjoročne ciljeve, mjere, vremenski slijed, nositelje i rokove ostvarenja tih ciljeva u sektoru poljoprivrede i donosi se na razdoblje od pet godina.

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo poljoprivrede), u suradnji s kantonalnim ministarstvima mjerodavnim za poslove poljoprivrede, utvrđuje i priprema temeljne elemente za izradu poljoprivredne strategije.

Federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: federalni ministar poljoprivrede) imenuje ekspertno povjerenstvo za izradu poljoprivredne strategije, nakon čega se poljoprivredna strategija stavlja u javnu stručnu raspravu i dostavlja na razmatranje i utvrđivanje prijedloga, Vladi Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije).

Poljoprivrednu strategiju usvaja Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlament Federacije) za razdoblje od najviše pet godina.

Federalno ministarstvo poljoprivrede donosi godišnji operativni program implementacije poljoprivredne strategije, najkasnije do 31.03. tekuće godine.

Članak 6.

Mjere poljoprivredne politike

Mjere poljoprivredne politike su one kojima se ostvaruju ciljevi poljoprivredne politike iz članka 4. ovoga zakona, a koje se donose na državnoj, federalnoj, kantonalnoj i općinskoj razini.

Mjere potpore za poljoprivredu i ruralni razvitak postupno će se prilagođavati na svim razinama vlasti radi usklađivanja s vrstama mjera u EU.

S obzirom na područje djelovanja, mjere poljoprivredne politike dijele se na:

1. mjere tržišno-cjenovne politike,
2. mjere strukturne politike,
3. mjere zemljišne politike,
4. mjere novčanih potpora u poljoprivredi.

Mjere poljoprivredne politike moraju biti međusobno usklađene i moraju se provoditi prema načelima neutralnosti i jednakopravnosti.

Mjere poljoprivredne politike iz mjerodavnosti Federacije financiraju se iz proračuna Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: proračun Federacije) i drugih izvora, a mjere poljoprivredne politike iz mjerodavnosti kantona financiraju se iz proračuna kantona.

1. Mjere tržišno-cjenovne politike

Članak 7.

Tržišno-cjenovnom politikom utječe se na stabilnost domaćeg tržišta poljoprivrednih proizvoda, uz istovremeno jačanje konkurentnosti poljoprivrede u Federaciji kao i na provođenje obveza sukladno međunarodnim trgovinskim sporazumima.

Tržišno-cjenovnu politiku sačinjavaju sljedeće skupine mjera:
propisane cijene,
intervencije na domaćem tržištu,
mjere poticanja prodaje i potrošnje,
trgovinske mjere.

Članak 8.

Tržišni red

Za pojedine skupine poljoprivrednih proizvoda Vlada Federacije može na prijedlog federalnoga ministra poljoprivrede, uz suglasnost federalnoga ministra trgovine, a sukladno poljoprivrednoj strategiji, propisati tržišne redove kojima se uređuje tržište tih skupina proizvoda primjenom propisanih mjera tržišno-cjenovne politike.

Tržišnim redovima podupire se proizvodnja i prodaja različitih poljoprivrednih proizvoda, određuje opseg i vrsta zaliha radi stvaranja uvjeta za transparentnost tržišta i smanjenje prevlasti trgovaca u odnosu na proizvođače i potrošače.

Članak 9.

Propisane cijene

Propisane cijene sukladno ovomu zakonu su: ciljne, zajamčene, minimalne- otkupne i uvozna prag-cijena.

Ciljne cijene omogućavaju zadovoljavajuću razinu dohotka za pojedine poljoprivredno-prehrambene proizvode.

Zajamčene cijene omogućavaju, uz primjereni opseg proizvodnje, minimalnu razinu dohotka za pojedine poljoprivredne proizvode. Po zajamčenim cijenama Federacija putem Federalne direkcije robnih pričuva, sukladno tržišnim redovima iz članka 8. ovoga zakona, otkupljuje pojedine poljoprivredne proizvode.

Minimalne-otkupne cijene su cijene po kojima je prerađivač, koji ostvaruje potporu u sklopu tržnoga reda iz članka 8. ovoga zakona, obvezan otkupiti poljoprivredne proizvode od poljoprivrednoga gospodarstva i poljoprivrednih proizvođača.

Uvozna prag-cijena je najniža razina cijena na granici određenih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda uvoznoga podrijetla kojim se osigurava da stabilnost domaćeg tržišta ne bude ugrožena uvozom tih proizvoda po cijenama nižim od prag-cijene.

Članak 10.

Propisane cijene iz članka 9. ovoga zakona određuju se sukladno poljoprivrednoj strategiji.

Zajamčene i minimalne - otkupne cijene propisuje Vlada Federacije na temelju usuglašenog prijedloga federalnoga ministra poljoprivrede i federalnoga ministra trgovine, najkasnije do 31.03. tekuće godine.

Vlada Federacije na prijedlog federalnoga ministra poljoprivrede priprema prijedlog kojim se utvrđuje uvođenje uvoznih prag-cijena.

Prijedlog iz stavka 3. ovoga članka dostavlja se mjerodavnomu ministarstvu za poslove poljoprivrede Bosne i Hercegovine.

Članak 11.

Intervencije na domaćem tržištu

Mjere intervencije na domaćem tržištu provode se iznimno i radi sprječavanja većih poremećaja u ponudi i potražnji na domaćem tržištu te stabiliziranja cijena poljoprivrednih proizvoda.

Vlada Federacije na prijedlog federalnoga ministra poljoprivrede i uz mišljenje Federalnoga ministarstva trgovine može, sukladno tržišnim redovima iz članka 8. ovoga zakona, uvesti sljedeće mjere stabiliziranja tržišta poljoprivrednih proizvoda:

1. intervencijsku kupovinu i prodaju,
2. povlačenje poljoprivrednih proizvoda s domaćeg tržišta,
3. potporu skladištenju poljoprivrednih proizvoda.

Provođenje mjera iz stavka 2. ovoga članka vrši se putem Federalne direkcije robnih pričuva.

Članak 12.

Intervencijska kupovina i prodaja

Intervencijska kupovina i prodaja iz članka 11. stavak 2. točka 1. ovoga zakona podrazumijeva kupovinu i prodaju po zajamčenim cijenama i provodi se na način da se od poljoprivrednih proizvođača otkupe svi ponuđeni proizvodi za koje je utvrđena zajamčena cijena.

Intervencijski mehanizam iz stavka 1. ovoga članka može djelovati i u suprotnom smjeru, na način da se tržišne cijene podignu na razinu ciljne cijene i otkupljeni proizvodi vrate na tržište i stvori veća ponuda koja će dovesti do toga da se cijene vrate u okvire željenoga cjenovnog područja između ciljne i zajamčene cijene

Članak 13.

Povlačenje poljoprivrednih proizvoda

Povlačenje poljoprivrednih proizvoda s domaćeg tržišta iz članka 11. stavak 2. točka 2. ovoga zakona je mjera koja podrazumijeva provođenje aktivnosti koje će omogućiti da se otkupljeni proizvodi kasnije ne pojavljuju na domaćem ili ino-tržištu u jednakom obliku već kao prerađeni, dorađeni ili pretvoreni u neprehrambene proizvode.

Mjera iz stavka 1. ovoga članka može se provesti i na način da se otkupljeni proizvodi unište radi uravnoteženja cijena.

Članak 14.

Potpota skladištenju poljoprivrednih proizvoda

Potpota skladištenju poljoprivrednih proizvoda iz članka 11. stavak 2. točka 3. ovoga zakona je mjera kojoj je cilj održavanje ravnoteže u ponudi i potražnji određenih poljoprivrednih proizvoda na domaćem tržištu, odnosno održavanje cijena poljoprivrednih proizvoda na način da se subvencionira dio troškova skladištenja.

Članak 15.

Mjere poticanja prodaje i potrošnje

Mjere poticanja prodaje i potrošnje poljoprivrednih proizvoda donose se radi jačanja konkurentnosti poljoprivrede u Federaciji i poticanja domaće potrošnje poljoprivrednih proizvoda.

Vlada Federacije na prijedlog federalnoga ministra poljoprivrede može radi poticanja prodaje i potrošnje poljoprivrednih proizvoda uvesti sljedeće mjere:

1. nagrađivanje prodaje i poboljšanje kvalitete,
2. potpore pripremi proizvoda za tržište,
3. potpore potrošnji.

Članak 16.

Trgovinske mjere

Trgovinske mjere provode se radi uravnoteženja tržišta poljoprivrednih proizvoda.

Trgovinske mjere u smislu ovoga zakona su carine i carinske kvote koje se utvrđuju sukladno obvezama preuzetim međunarodnim sporazumima što ih je zaključila Bosna i Hercegovina.

Vlada Federacije na prijedlog federalnoga ministra poljoprivrede priprema prijedlog kojim se utvrđuje način i kriteriji raspodjele carinskih kvota za poljoprivredno-prehrambene proizvode za sljedeću godinu.

Prijedlog iz stavka 3. ovoga članka dostavlja se mjerodavnomu ministarstvu za poslove poljoprivrede Bosne i Hercegovine.

Vlada Federacije predlaže Vijeću ministara Bosne i Hercegovine zaštitne mjere prilikom uvoza i izvoza poljoprivrednih proizvoda sukladno međunarodno prihvaćenim obvezama Bosne i Hercegovine.

2. Mjere strukturne politike

Članak 17.

Mjere strukturne politike čine skup mjera kojima se potiče učinkovitost poljoprivredne proizvodnje radi osiguranja stabilnoga dohotka i zadovoljavajućeg životnog standarda poljoprivrednika na seoskom području te ravnomjeran razvitak poljoprivrednih regija i seoskih područja.

Mjere strukturne politike su potpore:

područjima s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi,
razvitku poljoprivrede koja ne zagađuje prirodni okoliš i osigurava očuvanje
biološke raznovrsnosti,
investicijama u poljoprivredna gospodarstva,
stručnom osposobljavanju za rad u poljoprivredi,
osnaživanju spolne i dobne strukture poljoprivrednika,
razvitku poljoprivrede u Federaciji i određenih poljoprivrednih grana u
pojedinih agroekološkim regijama,
dopunskim aktivnostima na poljoprivrednim gospodarstvima,
organiziranju poljoprivrednika (osnivanju zadruga i udruga te potpora razvojnim projektima
zadruga i dr.),

dohotku nekomercijalnim poljoprivrednim gospodarstvima odnosno poljoprivrednicima, drugim mjerama za unapređenje poljoprivredne proizvodnje i zaštitu usjeva.

Članak 18.

Potpore područjima s težim uvjetima gospodarenja

Potpore područjima s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi podrazumijeva pravo na novčanu naknadu kako bi se u tim područjima održala poljoprivredna proizvodnja i odnosi se na:

1. brdsko-planinska područja (nadmorska visina),
2. područja nepovoljnih hidroloških i pedoloških obilježja.

Potporama iz stavka 1. ovoga članka osigurat će se odgovarajuća razina dohotka i životnoga standarda poljoprivrednika s tih područja te poboljšati njihov ekonomski položaj i smanjiti depopulacija.

Područja iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će se posebnim zakonom.

Članak 19.

Potpore za razvitak poljoprivrede koja ne zagađuje prirodni okoliš

Potpore za razvitak poljoprivrede koja ne zagađuje prirodni okoliš i osigurava očuvanje biološke raznovrsnosti namijenjene su:

poticanju uvođenja takve tehnologije u poljoprivrednu proizvodnju koja omogućava zaštitu i očuvanje prirodnih resursa, kao što su poljoprivredno zemljište i voda, te zaštitu i očuvanje okoliša uopće, očuvanju za okoliš ugroženih područja i poduzimanju mjera za sprječavanje nastanka neplanskih, neobrađenih i neodržanih poljoprivrednih površina poljoprivrednih gospodarstava, očuvanju poljoprivredne biološke raznovrsnosti ekoloških sustava.

Članak 20.

Potpore investicijama u poljoprivredna gospodarstva

Potpore investicijama u poljoprivredna gospodarstva uvode se radi povećanja tehničko-tehnološke razine i konkurentnosti proizvodnje, snižavanja proizvodnih troškova i poboljšanja kvalitete poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i namijenjene su:

izgradnji sustava za navodnjavanje,
podizanju višegodišnjih zasada u voćarstvu i vinogradarstvu,
uređenju zemljišta i okrupnjavanje posjeda,
izgradnji i opremanju u stočarskoj proizvodnji,

nabavi mehanizacije i opreme u poljoprivredi,
izgradnji novih te rekonstrukciji i opremanju postojećih ribnjaka,
ulaganju u proizvodnju, pripremu, čuvanje i plasman poljoprivrednih proizvoda (oprema,
građevinski objekti i drugo),
unapređenju organske i integralne proizvodnje,
drugim namjenama određenim zakonom.

Članak 21.

Potpore stručnom osposobljavanju za rad u poljoprivredi

Potpore stručnom osposobljavanju za rad u poljoprivredi namijenjene su radi omogućavanja stjecanja dodatnih znanja i vještina nužnih radi ekonomski uspješnijeg i kvalitetnijeg upravljanja poljoprivrednim gospodarstvima, kroz organiziranje posebnih oblika obrazovanja i obuke poljoprivrednika i proizvodnoga preusmjeravanja.

Posebne oblike obrazovanja i obuke poljoprivrednika mogu organizirati institucije koje ovlasti Federalno ministarstvo poljoprivrede.

Način organiziranja posebnih oblika obrazovanja i obuke poljoprivrednika, kao i kriterije koje trebaju ispunjavati institucije za obavljanje te djelatnosti propisuje federalni ministar poljoprivrede.

Članak 22.

Potpore osnaživanju spolne i dobne zastupljenosti poljoprivrednika

Potpore osnaživanju spolne i dobne zastupljenosti poljoprivrednika provode se radi poboljšanja spolne, dobne i obrazovne strukture poljoprivrednika na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, unapređenja njihove gospodarske mogućnosti i afirmacije žena i mladih kao poljoprivrednih proizvođača, nositelja obiteljskoga poljoprivrednog gospodarstva i sudionika u ostvarivanju strateških razvojnih ciljeva u poljoprivredi.

Potpore iz stavka 1. ovoga članka provodi se kroz davanje posebnih olakšica i stimulacija za investicije u ruralnim područjima, što će se definirati posebnim programom Vlade Federacije za svaku proračunsku godinu na prijedlog Federalnoga ministarstva poljoprivrede.

Članak 23.

Potpore razvitku poljoprivrede i određenih poljoprivrednih grana u pojedinim agroekološkim regijama

Potpore razvitku poljoprivrede i određenih poljoprivrednih grana u pojedinim agroekološkim regijama usmjerene su ka poticanju određene poljoprivredne proizvodnje u regijama u kojima postoje povoljni agroekološki uvjeti i odgovarajuća proizvodna konkurentnost.

Bliži kriteriji s listom poljoprivrednih proizvoda koji imaju proizvodnu konkurentnost u pojedinim regijama određuju se u godišnjem operativnom programu implementacije poljoprivredne strategije iz članka 5. stavak 5. ovoga zakona, najkasnije do 31.03. tekuće godine.

Članak 24.

Potpore dopunskim aktivnostima na poljoprivrednim gospodarstvima

Potpore dopunskim aktivnostima na poljoprivrednim gospodarstvima usmjerena je na poticanje tradicionalnih proizvodnji sa sela i razvijanje seoskoga turizma i eko-seoskoga turizma, preradu primarnih poljoprivrednih proizvoda u proizvode veće dodate vrijednosti, kao i za izravnu prodaju poljoprivrednih proizvoda i druge aktivnosti kojima se može ostvariti veći i dodatni dohodak na poljoprivrednome gospodarstvu.

Članak 25.

Mjere strukturne politike provode se prema Zakonu o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji ("Službene novine Federacije BiH", broj 28/04) te drugim programima Vlade Federacije.

Članak 26.

Kantoni i jedinice lokalne samouprave mogu propisati dodatne mjere strukturne politike za određeno područje, a sukladno provedbenomu dijelu poljoprivredne strategije i kantonalnim strategijama za razvitak poljoprivrede.

Novčane potpore iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se u proračunu kantona i proračunu jedinica lokalne samouprave.

3. Mjere zemljišne politike

Članak 27.

Mjere zemljišne politike čine skup mjera kojima se utječe na pravilno i racionalno gospodarenje poljoprivrednim zemljištem kao dobrom od interesa za Federaciju sukladno važećim propisima, i uz sustavnu zaštitu okoliša.

Mjere zemljišne politike su:

dodjela prava korištenja (koncesija i zakup) i prodaja poljoprivrednoga zemljišta u vlasništvu države poljoprivrednim gospodarstvima radi obavljanja poljoprivredne djelatnosti, unapređenje gospodarenja poljoprivrednim zemljištem, što podrazumijeva grupiranje zemljišta poljoprivrednih gospodarstava u veće i pravilnije čestice, izgradnju prateće infrastrukture (prometnice te hidrotehnički, hidromelioracijski i agromelioracijski zahvati oko uređenja zemljišta)

3. zaštita poljoprivrednoga zemljišta od neracionalnoga korištenja, infekcije, kontaminacije, degradacije i destrukcije,

4. zaštita zemljišta od erozije,

5. utvrđivanje namjene i pogodnosti korištenja poljoprivrednih zemljišta (veoma strme oranice pretvoriti u pašnjake ili pošumiti) odnosno promijena načina korištenja ovih zemljišta,

6. uspostavljanje sustava kontrole plodnosti tla,

7. donošenje programa uređenja poljoprivrednoga zemljišta (odvodnjavanje, navodnjavanje, komasacije i dr.),

8. uvođenje zemljišnoga monitoringa odnosno praćenja stanja i promjena na zemljištu i u zemljištu,

9. ostale mjere.

Ove mjere detaljnije se razrađuju Zakonom o poljoprivrednome zemljištu ("Službene novine Federacije BiH", broj 1/98).

Program aktivnosti potrebnih za unapređenje gospodarenja poljoprivrednim zemljištem iz stavka 2. toč. 2. i 7. i 8. ovoga članka, na prijedlog federalnoga ministra poljoprivrede, federalnoga ministra pravde, federalnoga ministra prostornoga uređenja, direktora Federalnoga zavoda za agropedologiju i direktora Federalne geodetske uprave donosi Vlada Federacije.

4. Mjere novčanih potpora u poljoprivredi

Članak 28.

Mjere novčanih potpora u poljoprivredi su poticajna sredstva iz proračuna Federacije koja imaju za cilj potporu poljoprivrednoj proizvodnji i razvitku sela.

Mjere potpora u poljoprivredi provode se sukladno poljoprivrednoj strategiji i ovom zakonu, do iznosa sredstava planiranih proračunom za te namjene za određenu fiskalnu godinu.

Izbor prioriteta za novčanu potporu korisnicima prava - poljoprivrednim gospodarstvima, novčani iznosi za pojedine vrste poticaja i uvjeti koje moraju ispunjavati poljoprivredna gospodarstva kako bi ostvarila poticaj utvrđuju se Zakonom o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, odnosno zakonima o novčanim potporama u kantonima.

III. KORISNICI - KLIJENTI

Članak 29.

Korisnici novčanih sredstava i drugih oblika potpore u poljoprivredi odnosno klijenti (u daljnjem tekstu: korisnici-klijenti) mogu biti pravne osobe sa sjedištem u Federaciji i fizičke osobe koje imaju prebivalište u Federaciji, a koje su registrirane za poljoprivrednu proizvodnju i upisane kao poljoprivredni proizvođači u Registar poljoprivrednih gospodarstava i Registar klijenata, pod uvjetom da proizvode za tržište ili daju usluge na tržištu i koja ispunjavaju i druge uvjete što ih propisuje federalni ministar poljoprivrede posebnim propisima, a sukladno Zakonu o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Korisnici-klijenti ostvaruju novčana sredstva na temelju podnesenoga zahtjeva i dužni su ih namjenski uporabiti.

Namjenska uporaba novčanih sredstava detaljnije se razrađuje u zakonima o novčanoj potpori Federacije i kantona.

Korisnik-klijent dužan je vratiti novčana sredstva dobivena na temelju netočnih podataka i/ili ako dobivena sredstva nenamjenski utroši, a zajedno sa zateznim kamatama u visini koja je propisana zakonom, u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja kojim poljoprivredni inspektor naređuje korisniku-klijentu povrat sredstava.

U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, korisnik-klijent može podnijeti novi zahtjev za stjecanje prava iz stavka 1. ovoga članka po isteku dvije godine računajući od dana povrata novčanih sredstava, uključivši zakonske zatezne kamate u cjelini, a na temelju rješenja kojim je poljoprivredni inspektor naredio korisniku-klijentu prava povrat sredstava.

Korisnici - klijenti moraju dokumentaciju na temelju koje su ostvarili novčana sredstva čuvati pet godina računajući od dana dobivanja sredstava.

Federalno ministarstvo poljoprivrede u suradnji s kantonalnim ministarstvima mjerodavnim za poslove poljoprivrede vodi Registar klijenata u Federaciji.

Sve podatke upisane u Registar klijenata u Federaciji, Federalno ministarstvo poljoprivrede je dužno dostaviti mjerodavnomu tijelu na razini Bosne i Hercegovine radi upisa u Središnji registar klijenata.

Članak 30.

Organizacijska jedinica za potpore

Radi osiguranja postupnoga prilagođavanja sustava plaćanja sustavu EU, uspostaviti će se posebna organizacijska jedinica za potpore u sastavu Federalnoga ministarstva poljoprivrede koja će operativno provoditi mjere tržišne i strukturne politike i plaćanje novčanih potpora.

Ova će jedinica harmonizirati svoj rad i aktivno surađivati s Upravom za harmonizaciju sistema plaćanja Bosne i Hercegovine odnosno odgovarajućom agencijom za poljoprivredna

tržišta, ruralni razvitak i plaćanja u Bosni i Hercegovini, kada se ona uspostavi sukladno državnomu Zakonu o poljoprivredi, prehrani i ruralnomu razvitku.

Federalni ministar poljoprivrede detaljnije propisuje sastav, ustrojstvo i zadaće organizacijske jedinice iz stavka 1. ovoga članka.

IV. OBITELJSKO POLJOPRIVREDNO GOSPODARSTVO

Članak 31.

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo definirano člankom 3. ovoga zakona je temeljni oblik organiziranja u poljoprivredi.

Ovisno o svojoj ekonomskoj snazi, obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo može biti:

- a) komercijalno obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo,
- b) nekomercijalno obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo.

Obiteljska poljoprivredna gospodarstva imaju pravo na novčane potpore pod uvjetom da su upisana u Registar poljoprivrednih gospodarstava.

Članak 32.

Komercijalna obiteljska poljoprivredna gospodarstva sa aspekta korištenja prava na novčane potpore razvrstavaju se u ciljne skupine prema sljedećim kriterijima:

korištena poljoprivredna površina,
spolna i dobna struktura radno aktivnih u poljoprivredi (vlasništvo i upravljanje jednoga ili više članova odnosno uposlenost članova domaćinstva na gospodarstvu),
vrsta poljoprivredne proizvodnje,
opremljenost kapitalnim sredstvima,
vrijednost godišnje prodaje poljoprivrednih proizvoda,
dohodak gospodarstva.

Detaljnu razradu kriterija iz stavka 1. ovoga članka i klasifikaciju obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava donosi federalni ministar poljoprivrede posebnim propisom.

V. POLJOPRIVREDNIK

Članak 33.

Poljoprivredniku definiranom u članku 3. ovoga zakona poljoprivredna djelatnost može biti jedino-glavno ili dopunsko zanimanje.

Poljoprivrednik koji proizvodi za tržište ili daje usluge na tržištu ima pravo na novčane potpore.

Radi ostvarenja svojih prava na novčane potpore, što su određene Zakonom o novčanoj potpore u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, kao i ostvarenja prava sukladno odredbama ovoga zakona, poljoprivrednik treba biti upisan u Registar poljoprivrednih gospodarstava i upisan u Registar klijenata te ispuniti i druge uvjete sukladno odredbama ovoga zakona, nakon čega mu se izdaje iskaznica nositelja poljoprivrednoga gospodarstva odnosno poljoprivrednika.

Izgled i sadržaj iskaznice nositelja poljoprivrednoga gospodarstva odnosno poljoprivrednika iz stavka 3. ovoga članka propisuje federalni ministar poljoprivrede posebnim propisom.

Članak 34.

Poljoprivrednik ima pravo na mirovinsko i zdravstveno osiguranje sukladno Zakonu o mirovinskome i invalidskome osiguranju ("Službene novine Federacije BiH" br. 29/98 i 49/00) i Zakonu o zdravstvenome osiguranju ("Službene novine Federacije BiH" br. 30/97 i 7/02).

Ukoliko ispunjava uvjete propisane zakonskim propisima iz stavka 1. ovoga članka, poljoprivrednik je dužan obvezno osigurati sebe i članove obiteljskoga kućanstva.

U slučajevima kada nisu obuhvaćeni obveznim mirovinskim i invalidskim osiguranjem, poljoprivrednici mogu sebi i članovima svoje obitelji dragovoljnim osiguranjem osigurati prava iz mirovinskoga i invalidskoga osiguranja pod uvjetima i opsegom utvrđenim zakonskim propisima koji reguliraju ovu oblast.

VI. INSTITUCIJSKA POTPORA

Član 35.

Upravne organizacije za pružanje usluga u poljoprivredi

Institucijska potpora obuhvaća djelovanje tijela državne, federalne i kantonalne uprave, jedinica lokalne samouprave, te različitih oblika stručnoga i interesnoga povezivanja poljoprivrednih gospodarstava u oblasti poljoprivrede.

Upravne organizacije - zavodi i agencije za pružanje usluga u poljoprivredi obavljaju stručne i upravne poslove što se odnose na poljoprivredno-savjetodavnu službu, uzgojno-seleksijski i reprodukcijski rad u stočarstvu, sjemenarstvo i rasadničarstvo, zaštitu bilja, vinogradarstvo i vinarstvo, voćarstvo, povrćarstvo, poljoprivredno zemljište i poljoprivrednu mehanizaciju, poljoprivredno knjigovodstvo i drugo.

Upravne organizacije iz stavka 2. ovoga članka utemeljuju Vlada Federacije i vlade kantona, posebnim zakonom.

Članak 36.

Agronomska komora

Radi očuvanja, unapređenja i zaštite interesa poljoprivredne profesije, diplomirani inženjeri poljoprivrede/agronomi udružuju se u Agronomsku komoru Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agronomska komora).

Agronomska komora je samostalna profesionalna organizacija kojom rukovodi predsjednik Agronomske komore, kojeg imenuje Skupština Agronomske komore.

Agronomska komora obavlja sljedeće poslove:
osigurava uvjete za zadovoljenje stručnih potreba poljoprivrednih stručnjaka,
organizira usuglašen nastup poljoprivrednih stručnjaka prema tijelima vlasti, institucijama i organizacijama u oblasti poljoprivrede,
planira, prati i organizira stručno usavršavanje diplomiranih inženjera poljoprivrede/agronoma,
pruža stručnu potporu u pripremi propisa u oblasti poljoprivrede;
suraduje u postupku oblikovanja programa studijskoga obrazovanja i stručnoga usavršavanja,
daje mišljenje Federalnomu ministarstvu poljoprivrede u postupku registracije fizičkih i pravnih osoba za obavljanje poslova privatne poljoprivredno-savjetodavne službe,
sudjeluje u radu Federalnoga vijeća za poljoprivredu i ruralna područja i Vijeća za istraživanja u poljoprivredi i ruralnome području,
obavlja i druge poslove utvrđene Statutom.

Članak 37.

Statutom Agronomske komore sukladno zakonskim propisima, bliže se uređuje ustrojstvo, djelokrug rada, upravljanje i financiranje, članstvo u Agronomskoj komori, kao i druga pitanja od značaja za rad Agronomske komore.

Suglasnost na Statut Agronomske komore daje Federalno ministarstvo poljoprivrede.

Članak 38.

Poljoprivredna savjetodavna služba

Temeljna zadaća poljoprivredne savjetodavne službe je tehničko-tehnološko unapređenje obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i pružanje stručne pomoći poljoprivrednicima radi povećanja dobiti od poljoprivredne djelatnosti i dodatnih djelatnosti na gospodarstvima.

Poljoprivredna savjetodavna djelatnost obavlja se kao javna i privatna poljoprivredna savjetodavna služba.

Do donošenja posebnoga zakona o poljoprivrednim savjetodavnim službama, javnu poljoprivrednu savjetodavnu službu koordinirat će Federalno ministarstvo poljoprivrede, a obavljati federalni zavodi za poljoprivredu, kantonalne poljoprivredne savjetodavne službe, kantonalni zavodi za poljoprivredu i mjerodavne općinske službe.

Javna poljoprivredna savjetodavna služba financira se iz proračuna Federacije, proračuna kantona i proračuna općina. Način financiranja privatne poljoprivredne savjetodavne službe, do donošenja posebnoga zakona, odredit će se propisom koji donosi federalni ministar poljoprivrede.

Privatnu poljoprivrednu savjetodavnu službu mogu obavljati fizičke i pravne osobe koje ispunjavaju uvjete što ih propisuje federalni ministar poljoprivrede i uz prethodno pribavljeno mišljenje Agronomske komore.

Pravne i fizičke osobe koje ispunjavaju uvjete iz stavka 5. ovoga članka upisuju se u Registar privatnih poljoprivrednih stručnih službi koji vodi Federalno ministarstvo poljoprivrede.

Naputak o uvjetima, načinu upisa, vođenju i brisanju podataka iz registara privatnih poljoprivrednih stručnih službi donosi federalni ministar poljoprivrede.

Poljoprivredna savjetodavna djelatnost obuhvaća:
davanje stručnih poljoprivrednih savjeta za konvencionalnu i organsku proizvodnju,
pružanje stručne pomoći poljoprivrednim gospodarstvima u realizaciji novčanih potpora u poljoprivredi,
prikaz novih tehnologija i tehnika,
primjenu znanstvenih dostignuća u praksi,
izradu programa gospodarskoga korištenja zemljišta,
osposobljavanje za vođenje knjigovodstva i izradu kalkulacija proizvodnje na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima,
očuvanje ekološke ravnoteže,
unapređenje seoskoga turizma i dodatnih djelatnosti na gospodarstvu,
pomoć u osnivanju različitih oblika udruživanja poljoprivrednika,
usmjeravanje u razvitku sela i cjelokupnoga ruralnog područja i drugo.

Članak 39.

Federalno ministarstvo poljoprivrede, a sukladno odredbama članka 38. stavak 3. ovoga zakona, vrši sljedeće poslove:

predlaže i provodi politiku u oblasti poljoprivrednih savjetodavnih službi,
izrađuje poljoprivrednu savjetodavnu strategiju za Federaciju,
koordinira rad službi i prati stanje u ovoj oblasti,
utvrđuje i planira godišnje savjetodavne programe i aktivnosti za Federaciju te prati njihovo provođenje i analizira učinke,
utvrđuje i razvija savjetodavne module koji uključuju program stjecanja znanja,
koordinira i prati rad međunarodnih i domaćih organizacija koje provode projekte iz oblasti poljoprivrednih savjetodavnih službi,
po potrebi vrši i druge poslove vezano uz koordinaciju rada javnih i privatnih poljoprivrednih savjetodavnih službi.

Detaljno ustrojstvo, zadaće i financiranje poljoprivredne savjetodavne službe utvrdit će se posebnim zakonom.

Članak 40.

Vijeće za istraživanja u poljoprivredi i ruralnome području

Za utvrđivanje poljoprivredne politike i uvjeta financiranja primijenjenih istraživanja u poljoprivredi, Federalno ministarstvo poljoprivrede osniva Vijeće za istraživanja u poljoprivredi i ruralnome području (u daljnjem tekstu: Vijeće).

Vijeće ima 15 članova i sačinjavaju ga predstavnici:

Federalnoga ministarstva poljoprivrede (2 člana)

Visokih obrazovnih institucija i znanstveno - stručnih zavoda (5 članova)

Poljoprivrednih gospodarstava (4 člana)

Agronomske komore (1 član)

Gospodarske komore Federacije (1 član)

Prerađivačke industrije (1 član)

Udruge poljoprivrednika Federacije (1 član).

Federalni ministar poljoprivrede donosi rješenje kojim se imenuje Vijeće za razdoblje od četiri godine i članovima Vijeća pripada naknada za rad, a visinu naknade određuje federalni ministar poljoprivrede sukladno zakonskim propisima.

U postupku imenovanja Vijeća federalni ministar poljoprivrede vodi računa o spolnoj i dobnoj strukturi njegovih članova.

Novčana sredstva za rad Vijeća osiguravaju se iz proračuna Federacije.

Vijeće radi i djeluje na temelju donesenoga Poslovnika o radu na koji suglasnost daje federalni ministar poljoprivrede.

Članak 41.

Zaštita i predstavljanje interesa poljoprivrednih gospodarstava

Unapređenje, zaštita i predstavljanje interesa poljoprivrednih gospodarstava i poljoprivrednih proizvođača ostvaruju se u udrugama i grupacijama što se osnivaju u Gospodarskoj komori Federacije, kao i ostalim udrugama, asocijacijama i grupacijama koje osnivaju poljoprivredni proizvođači i prerađivači na području Federacije, kantona i općina.

Članak 42.

Poljoprivredni informacijski centar

Poljoprivredni informacijski centar je informativni sustav Federalnoga ministarstva poljoprivrede koji vrši sljedeće poslove:
prikupljanje i sistematizacija podataka, informacija i propisanih evidencija iz djelokruga tijela državne, federalne i kantonalne uprave, kao i jedinica lokalne samouprave, ustanova i slično, a koje su od važnosti za poljoprivredu,
prikupljanje tržišnih informacija u sektoru,
prikupljanje, obradu podataka i informacija za potrebe izvješćivanja o poljoprivredi, koje utemeljuje federalni ministar poljoprivrede, odnosno nositelji poljoprivredne politike,
prikupljanje i objavljivanje općih podataka i svih vrsta informacija o poljoprivredi za javnu uporabu,
razmjena podataka i informacija s mjerodavnim inozemnim institucijama, ustanovama i službama u poljoprivredi.

Poslovi Poljoprivrednoga informacijskog centra iz stavka 1. ovoga članka ne odnose se na poslove iz djelokruga Federalnoga zavoda za statistiku.

Članak 43.

Federalno vijeće za poljoprivredu i ruralna područja

Vlada Federacije osniva Federalno vijeće za poljoprivredu i ruralna područja (u daljnjem tekstu: Vijeće za poljoprivredu), kao stručno i savjetodavno tijelo Vlade Federacije.

Vijeće za poljoprivredu ima sljedeće obveze:

1. prati izradu i provođenje poljoprivredne strategije,
2. prati izradu i ocjenjuje zeleno izvješće o stanju u poljoprivredi,
3. daje mišljenje na prijedloge državnih i federalnih propisa i međunarodnih sporazuma iz područja poljoprivrede.

Vijeće za poljoprivredu ima 11 članova i sačinjavaju ga predstavnici:

1. Agronomske komore (2 člana),
2. Federalnoga zadružnog saveza (1 član),
3. Udruge poljoprivrednika (2 člana),
4. Visokih obrazovnih institucija i znanstveno - stručnih ustanova i zavoda koji se bave poljoprivredom, selom i ruralnim područjem (4 člana),
5. Privredne komore Federacije (2 člana).

Članove Vijeća za poljoprivredu na prijedlog federalnoga ministra poljoprivrede imenuje Vlada Federacije, vodeći računa o spolnoj i dobnoj strukturi Vijeća.

Mandat članova Vijeća za poljoprivredu je četiri godine.

Sredstva potrebna za rad Vijeća za poljoprivredu osiguravaju se u proračunu Federacije.

VII. IZVJEŠĆIVANJE U POLJOPRIVREDI I VOĐENJE REGISTARA

Članak 44.

Registri i evidencije

Federalno ministarstvo poljoprivrede i kantonalna ministarstva mjerodavna za poslove poljoprivrede sukladno odredbama ovoga zakona utemeljuju i vode sljedeće registre i evidencije:

Registar poljoprivrednih gospodarstava

Registar klijenata

Registar privatnih poljoprivrednih savjetodavnih službi

Registar trajnih nasada (voćnjaci, vinogradi i drugo)

Registar proizvođača sjemena i sadnog materijala

Registar proizvođača duhana

Registar proizvođača životinja

Registar proizvođača integralne proizvodnje

Registar proizvođača organske proizvodnje

Evidencija o poticajnim sredstvima u poljoprivredi

Evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta

Evidencija područja s težim uvjetima proizvodnje u poljoprivredi

Pedološke osnove zemljišta.

Upis u registre i evidencije iz stavka 1. ovoga članka obavlja se na temelju naputaka koje donosi federalni ministar poljoprivrede.

Članak 45.

Osim registara i evidencija navedenih u članku 44. stavak 1. ovoga zakona, Federalno ministarstvo poljoprivrede, odnosno upravne organizacije iz članka 35. stavak 2. ovoga zakona, mogu ustanoviti i voditi druge registre i evidencije ako je to predviđeno ovim zakonom ili drugim zakonima.

Osnovica za vođenje registara i evidencija te njihovih povezivanja je matični identifikacijski broj.

Članak 46.

Upis u registar poljoprivrednih gospodarstava

Poljoprivredna gospodarstva (gospodarska društva, zadruge, obrtnici, obiteljska poljoprivredna gospodarstva i poljoprivrednici) upisuju se u registre iz članka 44. stavak 1. točka 1. ovoga zakona pri Federalnome ministarstvu poljoprivrede koje je dužno osigurati tehničko provođenje i funkcioniranje registara radi harmonizacije i integracije registara na državnoj razini.

Kantonalna ministarstva mjerodavna za poslove poljoprivrede u suradnji sa općinama prikupljaju potrebne podatke i pružaju stručnu pomoć obveznicima upisa u registre s područja

svoga kantona i dostavljaju ih Federalnomu ministarstvu poljoprivrede koje izdaje rješenje o upisu odnosno rješenje kojim se odbija upis, najkasnije u roku od 15 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva za upis.

Propis o uvjetima, načinu upisa, obrascima, vođenju i brisanju podataka iz registara donosi federalni ministar poljoprivrede.

Propis iz stavka 3. ovoga članka mora biti usuglašen sa Odlukom o harmoniziranim registrima poljoprivrednih gospodarstava i klijenata u Bosni i Hercegovini.

Članak 47.

Upis u Registar poljoprivrednih gospodarstava obavezan je za obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja:

1. prodaju vlastite proizvode na tržištu,
2. podnose zahtjeve za novčane potpore i druge oblike potpore u poljoprivredi,
3. trebaju biti evidentirana u ostalim registrima iz ovoga zakona.

Prodaja iz stavka 1. točka 1. ovoga članka odnosi se na:

prodaju registriranim fizičkim i pravnim osobama koje izravno otkupljuju proizvode za preradu ili daljnju prodaju
izravnu prodaju.

Članak 48.

Upis u Registar poljoprivrednih gospodarstava obavezan je i za pravne osobe koje su registrirane za obavljanje poljoprivredne djelatnosti pri mjerodavnomu sudu (gospodarska društva, zadruga) kao i obrtnike registrirane za obavljanje poljoprivredne djelatnosti pri mjerodavnomu tijelu, u slučajevima kada:

podnose zahtjeve za novčane potpore i druge oblike potpore u poljoprivredi,
trebaju biti evidentirani u ostalim registrima iz ovoga zakona.

Članak 49.

Registar klijenata

Klijentima, u smislu ovoga zakona, smatraju se fizičke i pravne osobe koje žele ostvariti pravo na potpore u poljoprivredi i ruralnome razvitku na teritoriju Federacije i koje se kao takve upisuju u Registar klijenata.

Potpore u poljoprivredi mogu dobiti samo osobe koje su upisane u Registar klijenata.

Federalno ministarstvo poljoprivrede dužno je osigurati tehničko provođenje i funkcioniranje Registra klijenata radi harmonizacije i integracije registara na državnoj razini.

Propis o uvjetima, načinu upisa, obrascima, vođenju i brisanju podataka iz registara klijenata donosi federalni ministar poljoprivrede.

Propis iz stavka 4. ovoga članka mora biti usuglašen s Odlukom o harmoniziranim registrima poljoprivrednih gospodarstava i klijenata u Bosni i Hercegovini.

Članak 50.

Poljoprivredno knjigovodstvo

Federalno ministarstvo poljoprivrede organizira sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (u daljnjem tekstu: poljoprivredno knjigovodstvo) za potrebe praćenja promjena i razina poljoprivrednoga dohotka poljoprivrednoga gospodarstva, ocjene gospodarske uspješnosti poljoprivredne proizvodnje i analize mjera poljoprivredne politike.

Federalno ministarstvo poljoprivrede odgovorno je za organizaciju poljoprivrednoga knjigovodstva, a stručnu pomoć u uspostavi poljoprivrednoga knjigovodstva na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima pružaju ustanove i zavodi iz članka 35. ovoga zakona

Vrstu, opseg i način prikupljanja knjigovodstvenih podataka propisuje federalni ministar poljoprivrede.

Članak 51.

Anketa obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava

Radi sustavnoga praćenja stanja i promjena društveno-ekonomskih i regionalnih obilježja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava Federalno ministarstvo poljoprivrede, odnosno od njega ovlaštena pravna osoba, provodi svake godine anketu obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (u daljnjem tekstu: anketa).

Vrstu, opseg i metodiku prikupljanja podataka iz stavka 1. propisuje federalni ministar poljoprivrede po prethodno pribavljenom mišljenju Federalnoga zavoda za statistiku.

Članak 52.

Zelena izvješće

Godišnje izvješće o stanju poljoprivrede u prethodnoj kalendarskoj godini (u daljnjem tekstu: Zelena izvješće) u suradnji s kantonalnim ministarstvima mjerodavnim za poslove poljoprivrede izrađuje Federalno ministarstvo poljoprivrede i dostavlja ga Vladi Federacije na utvrđivanje najkasnije do 15. svibnja tekuće godine, a Vlada Federacije ga dostavlja na prihvaćanje Parlamentu Federacije najkasnije do 30. lipnja tekuće godine.

Zeleno izvješće sadrži ocjenu stanja i gospodarskoga položaja poljoprivrede te prijedlog i način provođenja mjera poljoprivredne politike za sljedeće razdoblje.

Federalno ministarstvo poljoprivrede može poslove izrade Zelenoga izvješća iz stavka 1. ovoga članka povjeriti stručnoj instituciji odnosno ovlaštenoj pravnoj osobi sukladno propisima što ih donosi federalni ministar poljoprivrede.

Zeleno izvješće objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

VIII. UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 53.

Upravni nadzor

Federalno ministarstvo poljoprivrede vrši upravni nadzor nad provođenjem ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona koji su ovim zakonom stavljeni u mjerodavnost Federacije kao i upravni nadzor nad institucijama, ustanovama i organizacijama u obavljanju poslova određenih ovim zakonom, a koji predstavljaju vršenje javnih ovlasti.

U vršenju nadzora nad izvršavanjem poslova u vršenju javnih ovlasti iz stavka 1. ovoga članka Federalno ministarstvo poljoprivrede ostvaruje izravan uvid i kontrolu u postupanju, vrši pregled akata i dokumentacije koje donose institucije i upravne organizacije u vršenju javnih ovlasti, daje instrukcije i smjernice za izvršavanje poslova i traži podatke i obavještenja o izvršavanju poslova u vršenju javnih ovlasti.

Federalno ministarstvo poljoprivrede vrši i nadzor nad kantonalnim tijelima uprave mjerodavnim za poslove poljoprivrede u dijelu izvršavanja federalne politike kao i provođenja mjera u oblasti agrara koji su od značaja za cijelu Federaciju.

Upravni nadzor nad kantonalnim tijelima uprave i institucijama koje vrše javne ovlasti vrši se u žalbenome postupku i kroz ovlasti drugostupanjskoga tijela i po službenoj dužnosti.

Kantonalno tijelo uprave mjerodavno za poslove poljoprivrede vrši upravni nadzor nad provođenjem ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona koji su ovim zakonom stavljeni u mjerodavnost kantona.

Članak 54.

Inspekcijski nadzor

Inspekcijski nadzor u provođenju ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona vrše federalne poljoprivredne inspekcije organizirane u Federalnoj upravi za inspekcijske poslove i kantonalne poljoprivredne inspekcije organizirane u kantonalnim upravama za inspekcijske poslove.

Inspekcijski nadzor vrši se sukladno Zakonu o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" broj 35/05) i Zakonu o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" broj 69/05) - (u daljnjem tekstu: Zakon o inspekcijama).

Članak 55.

Inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga zakona izravno obavljaju federalni i kantonalni poljoprivredni inspektori kao državni službenici s posebnim ovlastima i odgovornostima (u daljnjem tekstu: poljoprivredna inspekcija).

Članak 56.

Pored ovlasti i dužnosti određenih Zakonom o inspekcijama, poljoprivredna inspekcija je ovlaštena i dužna:

nadzirati provedbu i primjenu ovoga zakona i podzakonskih propisa donesenih na temelju ovoga zakona,

vršiti inspekcijski nadzor nad provođenjem mjera tržišno-cjenovne politike, nadzirati primjenu i provedbu zakonskih propisa koji se odnose na raspodjelu i korištenje novčanih potpora u poljoprivredi te utvrđivati nezakonito dobivanje ili nenamjensku uporabu sredstava za novčane potpore u poljoprivredi,

naređivati korisniku- klijentu povrat sredstava u slučaju nezakonitog dobivanja sredstava ili nenamjenske uporabe sredstava,

vršiti inspekcijski nadzor nad radom upravnih organizacija, zavoda i agencija za pružanje stručnih usluga u poljoprivredi vezano uz poslove koji se odnose na poljoprivredno-savjetodavnu službu, uzgojno-seleksijski i reprodukcijski rad u stočarstvu, sjemenarstvo i rasadničarstvo, zaštitu bilja, vinogradarstvo i vinarstvo, voćarstvo, povrćarstvo, poljoprivredno zemljište i poljoprivrednu mehanizaciju, poljoprivredno knjigovodstvo i drugo,

vršiti inspekcijski nadzor nad radom pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju privatnu poljoprivredno-savjetodavnu službu,

vršiti inspekcijski nadzor radi provjere podataka koje dostavljaju poljoprivredna gospodarstva prilikom upisa u registre poljoprivrednih gospodarstava, registre klijenata i registre privatnih poljoprivrednih savjetodavnih službi,

podnositi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog povrede odredaba ovoga zakona i propisa donesenih na temelju njega,

obavljati i druge inspekcijske poslove vezano uz primjenu ovoga zakona i propisa donesenih na temelju njega.

Članak 57.

Poljoprivredna inspekcija sukladno odredbama članka 27. Zakona o inspekcijama donosi godišnje programe rada i mjesečne planove rada obavljanja inspekcijskih nadzora.

Pri izradi godišnjih programa i planova, federalna poljoprivredna inspekcija mora tražiti mišljenje Federalnoga ministarstva poljoprivrede, a kantonalna poljoprivredna inspekcija mora tražiti mišljenje kantonalnih ministarstava mjerodavnih za poslove poljoprivrede.

Glavni federalni poljoprivredni inspektor podnosi mjesečno izvješće o izvršenim inspekcijskim pregledima u oblasti poljoprivrede Federalnomu ministarstvu poljoprivrede.

Glavni kantonalni poljoprivredni inspektori podnose mjesečna izvješća kantonalnom ministarstvu mjerodavnom za poslove poljoprivrede vezano uz izvršeni inspekcijski nadzor iz oblasti poljoprivrede.

Članak 58.

Na rješenje federalnoga poljoprivrednog inspektora o naloženim upravnim mjerama na temelju ovoga zakona može se uložiti žalba u roku od osam dana od dana prijama rješenja.

O žalbi rješava Federalno ministarstvo poljoprivrede.

Žalba na rješenje federalnoga poljoprivrednog inspektora o upravnim mjerama ne odgađa izvršenje toga rješenja.

Odredbe st.1. do 3. ovoga članka odnose se i na zaključak federalnoga inspektora protiv kojeg je dopuštena žalba.

Članak 59.

Na rješenje kantonalnoga poljoprivrednog inspektora o naloženim upravnim mjerama na temelju ovoga zakona može se uložiti žalba u roku od osam dana od dana prijama rješenja.

O žalbi rješava ravnatelj Federalne uprave za inspekcijske poslove.

Žalba na rješenje kantonalnoga poljoprivrednog inspektora o upravnim mjerama ne odgađa izvršenje toga rješenja.

Odredbe st.1. do 3. ovoga članka odnose se i na zaključak kantonalnoga inspektora protiv kojeg je dopuštena žalba.

Članak 60.

Žalbu na rješenje i zaključak federalnoga i kantonalnoga poljoprivrednog inspektora koji su doneseni u vršenju inspekcijskoga nadzora sukladno odredbama ovoga zakona, mjerodavna drugostupanjska tijela navedena u čl. 58. i 59. ovoga zakona dužna su riješiti u roku od 15 dana od dana prijama žalbe. Ovo rješenje je konačan upravni akt i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod mjerodavnoga suda.

IX. KAZNENE ODREDBE

Članak 61.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba - korisnik - klijent (poljoprivredno gospodarstvo - gospodarsko društvo i zadruga) ako: prilikom otkupa poljoprivredne proizvode ne otkupi po propisanim minimalno-otkupnim cijenama (članak 9. stavak 4.), nenamjenski koristi dobivena novčana sredstva (članak 29. stavak 4.), u namjeri da ostvari novčana sredstva i druge oblike potpore prema odredbama ovoga zakona, prilikom podnošenja zahtjeva za upis u registre poljoprivrednih gospodarstva i registar klijenata dadne netočne podatke (članak 44. stavak 1. toč. 1. i 2.) ne omogući provođenje nadzora poljoprivrednog inspektora na način i u rokovima određenim odredbama Zakona o inspekcijama.

Novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 2.000 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz ovoga članka.

Članak 62.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba - korisnik - klijent (poljoprivredno gospodarstvo - gospodarsko društvo i zadruga) ako: 1. ne čuva dokumentaciju na temelju koje su ostvarili pravo na novčane potpore u roku koji propisan (članak 29. stavak 6. ovoga zakona).

Novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.000 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz ovoga članka.

Članak 63.

Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj korisnik - klijent - fizička osoba kao nositelj obiteljskoga poljoprivrednog gospodarstva i obrtnik ako: u namjeri da ostvari novčana sredstva i druge oblike poticaja prema odredbama ovoga zakona prilikom podnošenja zahtjeva za upis u registre poljoprivrednih gospodarstava i registare klijenata dadne netočne podatke (članak 44. stavak 1. toč. 1. i 2.), nenamjenski koristi dobivena novčana sredstva (članak 29. stavak 4.), ne čuva isprave sukladno odredbama članka 29. stavak 6. ovoga zakona, ne omogući provođenje nadzora poljoprivrednoga inspektora na način i u rokovima određenim odredbama Zakona o inspekcijama.

Članak 64.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja obavlja poslove privatne savjetodavne poljoprivredne službe ako: neovlašteno i bez upisa u registar iz članka 38. stavak 5. ovoga zakona obavlja djelatnost privatne poljoprivredne savjetodavne službe, ne omogući provođenje nadzora poljoprivrednoga inspektora na način i u rokovima određenim odredbama Zakona o inspekcijama.

Novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.000 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz ovoga članka.

Članak 65.

Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja obavlja poslove privatne savjetodavne poljoprivredne službe ako: neovlašteno i bez upisa u registar iz članka 38. stavak 6. ovoga zakona obavlja djelatnost privatne poljoprivredne savjetodavne službe, ne omogući provođenje nadzora poljoprivrednoga inspektora na način i u rokovima određenim odredbama Zakona o inspekcijama.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 66.

Propise za čije donošenje je ovlaštena na temelju ovoga zakona Vlada Federacije donijet će najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 67.

Propise za čije donošenje je ovlašten na temelju ovoga zakona federalni ministar poljoprivrede donijet će najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 68.

Federalni ministar poljoprivrede donijet će rješenje o imenovanju Vijeća za istraživanja u poljoprivredi i ruralnome području na temelju članka 40. stavak 3. ovoga zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 69.

Federalno ministarstvo poljoprivrede je obvezno uspostaviti Registar poljoprivrednih gospodarstava i Registar klijenata na temelju članka 44. stavak 1. toč. 1. i 2. ovoga zakona najkasnije u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 70.

Vlada Federacije će utemeljiti Federalno vijeće za poljoprivredu sukladno članku 43. stavak 4. ovoga zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 71.

Federalno ministarstvo poljoprivrede je obvezno organizirati sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka iz članka 50. ovoga zakona kao i provođenje ankete na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima iz članka 51. ovoga zakona u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 72.

Stupanjem na snagu ovoga zakona na teritoriju Federacije, ostali zakonski i podzakonski propisi koji su se primjenjivali u oblasti poljoprivrede u Federaciji, a koji su u suprotnosti s odredbama ovoga zakona, moraju se uskladiti najkasnije u roku od jedne godine računajući od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Do završetka postupka usklađivanja, u slučaju različitih rješenja predviđenih u drugim propisima iz oblasti poljoprivrede, primjenjivat će se odredbe ovoga zakona.

Članak 73.

Ovaj zakon stupa na snagu narednoga dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

**PREDSJEDATELJ
DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH**

Stjepan Krešić

**PREDSJEDATELJ
ZASTUPNIČKOG DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH**

Safet Softić

Dodatak I. Spisak poljoprivrednih proizvoda

Poglavlje Carinske tarife Prema Zakonu o carinskoj tarifi	NAZIV
POGLAVLJE 1	ŽIVE ŽIVOTINJE
POGLAVLJE 2	MESO I DRUGI JESTIVI KLAONIČNI PROIZVODI
POGLAVLJE 3	RIBE LJUSKAVCI, MEKUŠCI I OSTALI VODENI BESKRALJEŽNJACI
POGLAVLJE 4	MLIJEKO I MLIJEČNI PROIZVODI; JAJA PERADI I PTIČJA JAJA; PRIRODNI MED, JESTIVI PROIZVODI ŽIVOTINJSKOGA PODRIJETLA, KOJI NISU SPOMENUTI NITI UKLJUČENI NA DRUGOM MJESTU
POGLAVLJE 5 05.04	PROIZVODI ŽIVOTINJSKOGA PODRIJETLA, KOJI NISU SPOMENUTI NITI UKLJUČENI NA DRUGOM MJESTU Životinjska crijeva, mjehuri i želuci (osim ribljih) cijeli ili u komadima, svježi, rashlađeni, smrznuti, soljeni, u slamuri, sušeni ili dimljeni
POGLAVLJE 6	ŽIVO DRVEĆE I DRUGE BILJKE; LUKOVICE, KORIJENJE I SL. , REZANO CVIJEĆE I UKRASNO LIŠĆE
POGLAVLJE 7	JESTIVO POVRĆE, KORIJENJE I GOMOLJI
POGLAVLJE 8	JESTIVO VOĆE I ORAŠASTI PLODOVI; KORE AGRUMA, DINJA I LUBENICA
POGLAVLJE 9	KAVA, ČAJ, MATE-ČAJ, ZAČINI
POGLAVLJE 10	ŽITARICE
POGLAVLJE 11	PROIZVODI MLINSKE INDUSTRIJE; SLAD; SKROB; INULIN; PŠENIČNI GLUTEN
POGLAVLJE 12	ULJANO SJEMENJE I PLODOVI; RAZNO ZRNJE, SJEMENJE I PLODOVI; INDUSTRIJSKO LJEKOVITO BILJE; SLAMA I GLOMAZNA STOČNA HRANA (KRMIVA)
POGLAVLJE 13 1302.20	ŠELAK, GUME, SMOLE I OSTALI BILJNI SOKOVI I EKSTRAKTI Pektinske tvari, pektinati i pektati

POGLAVLJE 15	MASTI I ULJA ŽIVOTINJSKOGA I BILJNOGA PODRIJETLA, TE PROIZVODI I NJIHOVA RAZLAGANJA; PRERAĐENE JESTIVE MASTI; ŽIVOTINJSKI I BILJNI VOSKOVI
15.01 15.02	Svinjska mast (uključujući salo) i mast peradi Masti od goveda, ovaca ili koza
15.03	Stearin od svinjske masti, ulje od svinjske masti, oleostearin, oleo-ulje i ulje od loja, neemulgirani, nemiješani ili na drugi način pripremljeni
15.04	Masti i ulja i njihove frakcije, od riba ili morskih sisavaca, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani
15.07	Ulje od kikirikija i njegove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani
15.08	Malsinovo ulje (dobiveno mehaničkim postupkom) i njegove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani
15.09	Maslinova ulja ostala, dobivena solventnom ekstrakcijom i njihove frakcije, rafinirana ili nerafinirana, ali kemijski nemodificirana, uključujući mješavine tih ulja ili frakcija s uljima
15.10	Ulje od sjemena suncokreta, šafranike i pamuka i njegove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani
15.12	Ulje od kokosovog oraha (kopre), palmine jezgre, (koštice) ili «babassu» ulje i njihove frakcije, rafinirane ili nerafinirane, ali kemijski nemodificirane
15.13	Ulje od repice ili ulje od ogrštice i njihove frakcije, rafinirane ili nerafinirane, ali kemijski nemodificirane
15.14	Ostale biljne masti i ulja, nehlapivi (uključujući jojoba ulje) i njihove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani/osim oznake 1515.60- ulje jojobe i njegove frakcije
ex 15.15	Mast i ulja životinjskog i biljnog podrijetla i njihove frakcije, djelomice ili potpuno hidrogenizirani, estreficirani, re-estricirani ili elaidizirani, bez obzira jesu li rafinirani ili nerafinirani, ali dalje nepripremljeni
15.16	Margarin, jestive mješavine ili preparati masti ili ulja životinjskog ili biljnog podrijetla ili od frakcija različitih masti ili ulja iz ovoga poglavlja, osim jestivih masti ili ulja i njihovih frakcija iz tar.broja 15.16
15.17	Životinjske ili biljne masti i ulja i njihove frakcije, kuhani, oksidirani, dehidrirani, sumporni, puhani, polimerizirani zagrijavanjem u vakuumu ili inertnom plinu ili drukčije kemijski modificirani; nejestive mješavine i preparati od životinjskih i biljnih masti i ulja ili frakcija različitih masti ili ulja iz ovoga poglavlja
15.17	Degras; ostaci dobiveni pri preradi masnih tvari i voskova životinjskoga ili biljnoga podrijetla

15.18

15.22

	PRERAĐEVINE OD MESA, RIBA, LJUSKAVACA, MEKUŠACA ILI DRUGIH VODENIH BESKRALJEŽNJAKA
POGLAVLJE 16	
POGLAVLJE 17	ŠEĆER I PROIZVODI OD ŠEĆERA
17.01	Šećer od šećerne trske i šećerne repe i kemijski čista saharoza u krutom stanju
17.02	Ostali šećeri, uključujući kemijski čistu laktozu, maltozu, glukozu i fruktozu u krutom stanju; šećerni sirupi bez dodatih tvari za aromatizaciju ili za bojenje; umjetni med i mješavine umjetnoga i prirodnoga meda, karamel Melase dobivene pri ekstrakciji ili rafiniranju šećera
17.03	
POGLAVLJE 18	KAKAO I PROIZVODI OD KAKAA
18.01	Kakao u zrnu, cijeli ili lomljeni, sirovi ili prženi
18.02	Ljuske, kore, opne i ostali otpaci od kakaa
POGLAVLJE 20	PROIZVODI OD POVRČA, VOĆA, ORAŠASTIH PLODOVA I OSTALIH DIJELOVA BILJAKA
POGLAVLJE 22	PIĆA, ALKOHOLI I OCAT
22.04	Vino od svježeg grožđa, uključujući pojačana vina; mošt od grožđa
22.06	Ostala fermentirana pića (npr. jabukovača, kruškovača, medovina)
22.07	Nedenaturirani etilni alkohol alkoholne jakosti 80 % volumena ili jači; etilni alkohol i ostali alkoholi, denaturirani, bilo koje jednakosti
22.08	Nedenaturirani etilni alkohol jakosti manje od 80 % volumena, rakije, likeri i ostala alkoholna pića
2208.20	Alkoholna pića dobivena destilacijom vina, kljuka ili komine od grožđa
22.09	Ocat i nadomjestci octa dobiveni od octene kiseline
POGLAVLJE 23	OSTACI I OTPACI PREHRAMBENE INDUSTRIJE, PRIPREMLJENA ŽIVOTINJSKA HRANA
POGLAVLJE 24	DUHAN I PRERAĐENI NADOMJESCI DUHANA
24.01	Duhan sirovi ili neprerađeni; duhanski otpaci
POGLAVLJE 45	PLUTO I PROIZVODI OD PLUTA
45.01	Pluto prirodno, sirovo ili jednostavno pripravljeno; otpaci od pluta: pluto drobljeno, granulirano ili mljeveno
POGLAVLJE 53	OSTALA BILJNA TEKSTILNA VLAKNA; PAPIRNA PREĐA I TKANINE OD PAPIRNE PREĐE Lan, sirovi ili prerađeni, neprerađen, kučina i laneni otpaci (uključujući i otpatke

53.01	pređe i raščupane tekstilne materijale)
53.02	Konoplja, sirova ili prerađivana ali nepredena; kučina i otpaci od konoplje (uključujući otpatke pređe i raščupane tekstilne materijale)